

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 17 października 2016 r.

Poz. 6137

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.364.2016.15 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 12 października 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446)

orzekam

nieważność uchwały nr XXIX/153/2016 Rady Gminy Baranów z dnia 09 września 2016 r. w sprawie: warunków i trybu przyznawania uczniom stypendium naukowego i Nagrody Wójta Gminy Baranów ze środków Gminy Baranów - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

Uchwałę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446).

Uchwała Rady Gminy Baranów została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 19 września 2016 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje :

Na sesji w dniu 9 września 2016 r. Rada Gminy Baranów podjęła uchwałę nr XXIX/153/2016 w sprawie: warunków i trybu przyznawania uczniom stypendium naukowego i Nagrody Wójta Gminy Baranów ze środków Gminy Baranów.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały rada wskazała art. 18 ust. 2 pkt 14a i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Wymienione przepisy mają charakter ustrojowy i formułują w sposób ogólny kompetencje rady gminy do podejmowania uchwał w określonym zakresie. Nie mogą jednak stanowić samodzielnej podstawy do podejmowania uchwał z pominięciem przepisów kompetencyjnych umieszczonych w innych aktach prawnych. Należy zatem wskazać, iż właściwą podstawę prawną do uchwalenia przez radę gminy warunków i trybu przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów stanowi art. 90t ust. 4 w zw. z art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.), dalej zwanej: „u.s.o.”, zgodnie z którym w przypadku przyjęcia programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Z brzmienia powyższych przepisów wynika, iż uchwała w przedmiocie ustanowienia regulaminu przyznawania stypendium powinna zostać poprzedzona przyjęciem przez radę gminy co najmniej jednego z dwóch programów wskazanych w art. 90t ust. 1 u.s.o. w zależności od materii, której podjęta uchwała dotyczy.

Uchwalenie przez Radę Gminy Baranów regulaminu przyznawania stypendium naukowego i Nagrody Wójta Gminy Baranów bez wcześniejszego przyjęcia programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży należy zatem uznać za pozbawione podstawy prawnej. Stanowi to naruszenie prawa skutkujące nieważnością uchwały.

Rada Gminy Baranów w § 5 Regulaminu przyznawania stypendium naukowego i Nagrody Wójta Gminy Baranów, stanowiącego Załącznik Nr 1 do uchwały, określając warunki przyznawania uczniom ww. stypendium postanowiła w pkt. 1 lit. b, że może ono zostać przyznane za wysokie wyniki w nauce uczniowi, który uzyskał na koniec roku szkolnego średnią ocen powyżej 5,0 w gimnazjum oraz uzyskał na koniec roku szkolnego bardzo dobrą lub wzorową ocenę ze sprawowania.

W świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Rada nie może natomiast wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m.in. związanych z oceną z zachowania.

Stanowisko organu nadzoru znajduje oparcie w orzecznictwie sądowym. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 5 maja 2016 r. (sygn. akt IV Sa/Po 207/16) stwierdził, iż „nie można uzależniać przyznania pomocy od zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych niż określone w ustawie kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

W § 9 ww. Regulaminu Rada Gminy Baranów postanowiła, że stypendium wypłaca się jednorazowo w wysokości nie mniej niż 300 zł. Podobnie w § 10 ust. 3 Regulaminu wysokość Nagrody Wójta Gminy Baranów ustalona została na kwotę nie mniejszą niż 300 zł.

W ocenie organu nadzoru takie uregulowanie jest nieprawidłowe. Rada gminy określając wysokość świadczenia powinna precyzyjnie wskazać jego wysokość, bądź ustalić szczegółowe przesłanki, którymi wójt powinien się kierować oceniając wysokość przyznawanej uczniom nagrody pieniężnej. Tymczasem Rada Gminy Baranów pozostawiła kwestię wysokości stypendium i nagrody uznaniu Wójta Gminy, określając jedynie minimalną kwotę świadczenia. Tym samym Rada przeniosła na Wójta Gminy swoją kompetencję wynikającą z art. 90t ust. 4 u.s.o. Skoro to rada gminy upoważniona została przez ustawodawcę do ustalenia zakresu pomocy dla dzieci i młodzieży, to za niedopuszczalne uznać należy delegowanie tej kompetencji na organ wykonawczy poprzez samodzielne określanie wysokości stypendium. W konsekwencji należy stwierdzić, iż kwestionowany przepis nie znajduje podstawy prawnej w obowiązującym porządku prawnym.

Rada Gminy Baranów w podjętej uchwale ustaliła również formularz wniosku o przyznanie stypendium naukowego lub Nagrody Wójta Gminy Baranów, stanowiący Załącznik Nr 1 do ww. Regulaminu. Podkreślenia wymaga fakt, iż żaden przepis ustawy nie uzależnia przyznania świadczenia od złożenia pisemnego wniosku na urzędowym formularzu. Ustalony wzór może mieć zatem charakter wyłącznie pomocniczy, informujący wnioskodawców o elementach czy też danych jakie powinien on zawierać, nie może natomiast stanowić jedynej dopuszczalnej formy ubiegania się o przyznanie danego świadczenia. Nie może także nakładać na wnioskodawcę obowiązku podania oceny z zachowania. Jedynymi przesłankami warunkującymi przyznanie świadczenia dla uzdolnionych uczniów mogą być potwierdzone umiejętności i osiągnięcia uczniów.

W konsekwencji stwierdzić należy, iż podjęta przez Radę Gminy Baranów uchwała z dnia 09 września 2016 r. nr XXIX/153/2016 w sprawie: warunków i trybu przyznawania uczniom stypendium naukowego i Nagrody Wójta Gminy Baranów ze środków Gminy Baranów zawiera wady prawne, uzasadniające konieczność wydania niniejszego rozstrzygnięcia.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone z powodu niezgodności z prawem do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann